

STATUT RADY VLÁDY PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY

Článek 1 Úvodní ustanovení

- (1) Rada vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) je stálým poradním a iniciativním orgánem vlády pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků a ochrany menšinových jazyků.
- (2) Rada byla zřízena usnesením vlády ze dne 10. října 2001 č. 1034, o zřízení Rady vlády pro národnostní menšiny, v souladu se zákonem č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

Článek 2 Působnost

(1) Rada ve své činnosti

- a) sleduje dodržování Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, zákonů a dalších právních norem ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin. Působnost Rady je vymezena zákonem; nařízením vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity; tímto statutem a usneseními vlády,
- b) působí
 1. k respektu, dodržování a prosazování lidských práv, zejména v oblasti práv příslušníků národnostních menšin,
 2. k posílení obecného povědomí o lidských právech a o právech příslušníků národnostních menšin,
 3. ke zvýšení obecné kultury lidských práv a vzájemné úcty a respektu ve společnosti.

(2) Rada zejména

- a) sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky z hlediska práv příslušníků národnostních menšin, zejména závazků plynoucích z Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a dalších mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána,
- b) zajišťuje přípravu opatření vlády, která se týkají práv příslušníků národnostních menšin v České republice,
- c) vyjadřuje se k návrhům zákonů, k návrhům nařízení vlády a k opatřením, týkajícím se

- práv příslušníků národnostních menšin, před jejich předložením vládě,
- d) připravuje pro vládu souhrnné zprávy o národnostní situaci na území České republiky,
 - e) připravuje pro vládu nebo pro ministerstva či jiné správní úřady doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblasti školství, kultury a médií, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života,
 - f) spolupracuje s orgány územních samosprávných celků při praktickém zabezpečování národnostní politiky státu,
 - g) sleduje rozdělování finančních prostředků vynakládaných ze státního rozpočtu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin,
 - h) může navrhopvat poskytovatelům dotací na projekty a aktivity příslušníků národnostních menšin členky či členy (dále jen „člen“) výběrových dotačních komisí.
- (3) Rada své výstupy podle tohoto článku předkládá prostřednictvím předsedy Rady vládě k projednání nebo příslušným členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy.

Článek 3

Složení Rady

- (1) Rada má 40 členů, kterými jsou předseda nebo předsedkyně (dále jen „předseda“) Rady, dva místopředsedové nebo místopředsedkyně (dále jen „místopředseda“) Rady a další členové.
- (2) Předsedou je člen vlády, v jehož působnosti je agenda lidských práv. V případě, že nebude žádný člen vlády pověřen touto agendou, je předsedou Rady předseda vlády. Prvním místopředsedou je zmocněnec nebo zmocněnkyně (dále jen „zmocněnec“) vlády pro lidská práva. Druhého místopředsedu jmenuje a odvolává předseda Rady po projednání v Radě zpravidla z řad jejích členů uvedených v odstavci 3 písm. b).
- (3) Dalšími členy Rady jsou:
- a) zástupci či zástupkyně (dále jen „zástupce“) ústředních orgánů státní správy:
 - i) náměstci či náměstkyně ministra či ministryně, vrchní ředitelé či ředitelky sekce, konkrétně zástupci Ministerstva financí, Ministerstva kultury, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zahraničních věcí,
 - ii) vedoucí Úřadu vlády České republiky,
 - iii) zmocněnec vlády pro romské záležitosti.
 - b) představitelé či představitelky (dále jen „představitel“) národnostních menšin, kteří svými znalostmi, zkušenostmi a morálními vlastnostmi mohou přispět k plnění úkolů Rady podle článku 2 odst. 1, kteří byli navrženi sdruženími příslušníků následujících národnostních menšin. Počet členů za příslušnou národnostní menšinu je jeden nebo dva. Na dva členy v Radě dosáhne národnostní menšina v případě, že splní alespoň dvě z následujících kritérií:
 - i) jazyk menšiny je chráněn podle Evropské charty regionálních či menšinových jazyků,

- ii) menšina má nejméně 10 tisíc příslušníků podle posledního sčítání lidu (včetně započítání 2 národností),
- iii) menšina má více než 75 tisíc příslušníků podle posledního sčítání lidu (včetně započítání 2 národností).

Členy Rady jsou tedy následující představitelé národnostních menšin:

běloruské (1), bulharské (1), gruzínské (1), chorvatské (1), maďarské (1), německé (2), polské (2), romské (2), rusínské (1), ruské (1), řecké (1), slovenské (2), srbské (1), ukrajinské (2) a vietnamské (1),

c) představitelé samospráv a dalších institucí:

- i) zástupce Kanceláře prezidenta republiky,
- ii) zástupce Kanceláře Veřejného ochránce práv,
- iii) zástupce Českého rozhlasu
- iv) zástupce Asociace krajů České republiky,
- v) zástupce Svazu měst a obcí České republiky,
- vi) 3 zástupci odborné veřejnosti.

(4) Členy Rady uvedené v odstavci 3 písm. a) a c) jmenuje a odvolává předseda Rady na základě návrhů příslušných členů vlády (či jiných oprávněných osob - v případě zástupce Kanceláře prezidenta republiky na návrh vedoucího Kanceláře prezidenta republiky; v případě zástupce Kanceláře Veřejného ochránce práv na návrh Veřejného ochránce práv; v případě zástupce Českého rozhlasu na návrh generálního ředitele Českého rozhlasu; v případě zástupce Asociace krajů České republiky na návrh Rady Asociace krajů České republiky; v případě zástupce Svazu měst a obcí České republiky na návrh předsedy Svazu měst a obcí České republiky, v případě zástupce odborné veřejnosti na návrh příslušné akademické instituce; pokud jejich členství nevyplývá přímo z výkonu jejich funkce. Členy Rady uvedené v odstavci 3 písm. b) na základě návrhů předsedy Rady jmenuje a odvolává vláda. Výběr těchto členů z kandidátů splňujících podmínky odstavce 3 písm. b) probíhá otevřeným a participativním způsobem.

(5) Funkční období členů Rady v odstavci 3 písm. a) a c) trvá po dobu výkonu jejich funkce, pokud neskončí dříve podle odst. 6. Funkční období členů Rady v odstavci 3 písm. b) je čtyřleté s možností opakování, avšak po skončení funkčního období vykonávají činnost do té doby, než jsou jmenováni členové noví.

(6) Členství v Radě zaniká:

- a) v případě členů vlády ukončením výkonu funkce ve vládě,
- b) v případě členů podle odstavce 3 písm. a) a c) ukončením výkonu jejich funkce,
- c) v případě členů podle odstavce 3 písm. b) skončením funkčního období podle odst. 5,
- d) odstoupením člena formou písemného oznámení předsedovi Rady,
- e) smrtí člena,

- f) odvoláním člena.

Článek 4

Předseda a místopředsedové Rady

(1) Předseda Rady

- a) řídí činnost Rady a zastupuje ji navenek,
- b) svolává a řídí zasedání Rady minimálně dvakrát ročně a
- c) odpovídá za činnost Rady vládě.

(2) Předseda Rady dále zejména

- a) ve spolupráci se sekretariátem Rady navrhuje program zasedání Rady a rozhoduje o pozvání hostů či externích spolupracovníků podle článku 9 na zasedání Rady,
- b) předkládá členům Rady k projednání a ke schválení návrhy materiálů Rady,
- c) jmenuje a odvolává členy Rady podle článku 3 odstavce 3 písm. a) a c), kteří nejsou členy z titulu své funkce,
- d) zřizuje a ruší Výbory Rady nebo Pracovní skupiny Rady a po schválení v Radě,
- e) jmenuje a odvolává předsedu, místopředsedu a další členy Výboru rady a Pracovních skupiny Rady,
- f) jmenuje a odvolává tajemníka nebo tajemnici (dále jen "tajemník") Rady,
- g) koordinuje činnost a plnění úkolů Rady, Výborů a Pracovních skupin v jejich působnosti podle článku 2.

(3) Předseda Rady může dočasně i dlouhodobě pověřit svoláváním a řízením zasedání Rady a dalšími svými činnostmi uvedenými v tomto statutu jednoho či oba místopředsedy Rady. Pověřený místopředseda pak reprezentuje Radu navenek. V případě tohoto pověření předseda Rady nadále řídí minimálně jedno jednání Rady ročně.

Článek 5

Členové Rady

- (1) Člen Rady se zasedání Rady účastní osobně. Pokud se člen Rady nemůže z důvodů hodných zvláštního zřetele zúčastnit zasedání Rady osobně, informuje o tom předsedu Rady prostřednictvím sekretariátu Rady. V takovýchto případech může člen Rady písemně zmocnit k účasti na jednání svého zástupce v relevantních případech ze stejné instituce, s oprávněním k hlasování na jednání Rady. Pokud se člen Rady dle článku 3 odst. 3 písm. b) nezúčastní 3 jednání po sobě jdoucích ani za sebe nezajistí zastoupení, může být vládou ze své funkce odvolán.
- (2) Člen Rady se aktivně podílí na práci Rady, přispívá k plnění jejích cílů a vystupuje na jejím jednání v souladu s těmito cíli. Člen Rady rovněž plní uložené úkoly vyplývající z usnesení přijatých Radou.

- (3) Členové Rady mohou ve spolupráci s předsedou a tajemníkem Rady navrhnout body programu zasedání Rady, které směřují k plnění jejích úkolů. Členové Rady se rovněž mohou účastnit jakéhokoliv zasedání Výboru nebo Pracovní skupiny Rady.
- (4) Členové Rady a jejích Výborů a Pracovních skupin mohou prostřednictvím sekretariátu Rady a v mezích působnosti Rady vyžadovat informace a stanoviska od ústředních orgánů státní správy včetně těch, které nemají zastoupení v Radě, od ostatních orgánů státní správy a od organizací a institucí podřízených orgánům státní správy.
- (5) Členové Rady mohou za výjimečných okolností požádat předsedu Rady o svolání zasedání Rady, pokud se na tom shodne alespoň jedna třetina z nich. Předseda Rady nebo v jeho nepřítomnosti místopředseda Rady pak zasedání svolá tak, aby se uskutečnilo do čtyř týdnů od podání návrhu.

Článek 6

Výbory Rady

- (1) Výbory Rady (dále jen „Výbor“) jsou zpravidla stálé pracovní orgány Rady, jejichž úkolem je zabývat se dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady, pokud je to potřebné pro její činnost. Výbory jsou zřizovány a rušeny předsedou Rady na jeho návrh a po schválení v Radě. Může být zřízen maximálně takový počet Výborů, který spolu s počtem Pracovních skupin podle článku 7 bude v souladu s kapacitami a možnostmi Úřadu vlády České republiky (dále jen „Úřad vlády“).
- (2) Výbory zejména
 - a) zpracovávají pro Radu podklady a návrhy dílčích i systémových opatření,
 - b) plní úkoly uložené Radou nebo předsedou Rady.
- (3) Předsedu, místopředsedy a členy Výboru jmenuje předseda Rady.
- (4) Schůze Výboru Rady se konají dle potřeby. Schůzi Výboru Rady svolává jeho předseda.
- (5) Výbor se řídí svým statutem, který schvaluje Rada.

Článek 7

Pracovní skupiny Rady

- (1) Pracovní skupiny Rady (dále jen „Pracovní skupina“) jsou zpravidla dočasné orgány Rady, jejichž úkolem je na základě Radou určeného mandátu zabývat se dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady, pokud je to potřebné pro její činnost. Pracovní skupiny jsou zřizovány a rušeny předsedou Rady na jeho návrh a po schválení v Radě. Pracovní skupiny jsou zřizovány zpravidla na konkrétní dobu, která nepřesahuje dva roky. Může být zřízen maximálně takový počet Pracovních skupin, který spolu s počtem zřízených Výborů podle článku 6 bude v souladu s kapacitami a možnostmi Úřadu vlády.
- (2) Předsedu, místopředsedu a členy Pracovní skupiny jmenuje předseda Rady.

- (3) Pracovní skupina nevypracovává vlastní statut a řídí se přiměřeně statutem Rady.
- (4) Schůze Pracovní skupiny Rady se konají dle potřeby. Schůzi Pracovní skupiny Rady svolává její předseda. Pracovní skupina jedná zpravidla neformálně a při rozhodování se snaží dosáhnout konsensu.

Článek 8

Externí spolupracovníci

- (1) Předseda Rady může požádat o spolupráci externí spolupracovníky nebo spolupracovnice (dále jen „externí spolupracovník“), kteří nejsou členy Rady. Externím spolupracovníkem může být zaměstnanec nebo zaměstnankyně (dále jen „zaměstnanec“) státní správy nebo jiný odborník nebo odbornice v určité relevantní problematice, který není členem Rady.
- (2) Externí spolupracovník se může
 - a) účastnit činnosti v Radě, Výboru nebo Pracovní skupině jako stálý host, nebo
 - b) zúčastnit zasedání Rady, Výboru nebo Pracovní skupiny na pozvání jejich předsedy jako host k určité problematice.
- (3) Pravidla upravující činnost členů Rady, jejích Výborů a Pracovních skupin se vztahují přiměřeně i na externí spolupracovníky.

Článek 9

Sekretariát Rady

- (1) Činnost Rady, včetně jejích Výborů a Pracovních skupin, zabezpečuje sekretariát Rady, který je odborným pracovištěm pro otázky v působnosti Rady vlády pro národnostní menšiny. Sekretariát Rady je organizačně začleněn do Odboru lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády a skládá se z tajemníka Rady a dalších zaměstnanců, kteří jsou zpravidla tajemníky Výborů a Pracovních skupin Rady.
- (2) Sekretariát Rady zajišťuje odborné plnění úkolů Rady, zejména
 - a) administrativně a organizačně zabezpečuje činnost Rady, jejích Výborů a Pracovních skupin, včetně programu a přípravy jejich zasedání,
 - b) na základě pokynů předsedy Rady nebo místopředsedů Rady monitoruje a soustřeďuje informace potřebné pro činnost Rady a zpracovává strategické dokumenty a odborné podklady pro zasedání Rady,
 - c) zveřejňuje na internetové stránce Úřadu vlády aktuální informace o Radě, zejména seznam členů Rady, informace o činnosti Rady, platné a úplné znění Statutu Rady, Jednacího řádu a dále informace o zřízených Výborech a Pracovních skupinách.
 - d) vypracovává a zveřejňuje výroční zprávu o činnosti Rady za uplynulý kalendářní rok.
- (3) Tajemník Rady se účastní zasedání Rady s hlasem poradním a může jí předkládat návrhy a vyjadřovat se k projednávaným věcem; k návrhu na zřízení nebo zrušení Výboru nebo

Pracovní skupiny Rady se vyjadřuje vždy. Stejná oprávnění má i vedoucí pracovník samostatného organizačního útvaru, do kterého je sekretariát Rady zařazen. Za plnění úkolů sekretariátu Rady odpovídá tajemník Rady.

Článek 10

Náklady na činnost a odměny

- (1) Náklady na činnost Rady jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády. Zasedání Rady i jejích Výborů a Pracovních skupin se konají zpravidla v prostorách Úřadu vlády.
- (2) Členové Rady, jejích Výborů a Pracovních skupin mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti se zasedáním Rady, jejích Výborů nebo Pracovních skupin v souladu s právními předpisy. Pracovní cesty schvaluje vedoucí zaměstnanec oprávněný schvalovat cesty v souladu s předpisy Úřadu vlády. Proplácení cestovních výdajů souvisejících se zasedáním Rady, jejích Výborů nebo Pracovních skupin se řídí předpisy Úřadu vlády.
- (3) Členové Rady, Výborů Rady nebo Pracovních skupin nemají nárok na odměnu za výkon funkce. Odměna přísluší v souladu s platnými právními předpisy těm členům Rady, jejích Výborů a Pracovních skupin za práci, kterou pro Radu prokazatelně vykonávají na objednávku nebo na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr¹ v souladu s předpisy Úřadu vlády.

Článek 11

Jednací řád Rady

Jednací řád Rady upravuje způsob zasedání Rady. Jednací řád a jeho změny vždy schvaluje Rada. Výbory, Pracovní skupiny a Komise mohou mít vlastní jednací řády. V opačném případě se přiměřeně řídí Jednacím řádem Rady.

Článek 12

Závěrečná ustanovení

- (1) Tento statut nabývá účinnosti dne 30. října 2024, na základě schválení vládou usnesením ze dne 30. října 2024 č. 767.
- (2) Změny tohoto statutu schvaluje vláda.
- (3) Tento Statut i jím ustanovený Jednací řád Rady je přístupný veřejnosti na internetových stránkách a v sídle Úřadu vlády. Na internetových stránkách se zveřejňuje vždy úplné a platné znění Statutu a Jednacího řádu Rady.

¹ dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti